

«دستور العمل نحوه تمرکز و فعالیت داوطلبان معاف از آزمون»

مصوب .....

مقدمه

به منظور تنسيق نحوه پذیرش، صدور پروانه، کارآموزی و تمرکز و فعالیت داوطلبان معاف از آزمون کانون وکلای دادگستری و در راستای اجرای مواد ۴۶-۵۲ - تبصره ۳ ماده ۵۴ - ناظر به مقررات ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری (مصوب ۱۳۳۳) تبصره ۲ و ۳ از ماده ۲ و تبصره ۴ از ماده ۶ قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت (مصوب ۷۶) دستورالعمل زیر مصوب گردید.

ماده اول) مفاهیم

مفاهیم و عبارات اختصاری در این دستورالعمل به شرح معانی زیر است:

اسکودا: اتحادیه سراسری کانونهای وکلای دادگستری ایران

کانون: کانون وکلای دادگستری

متقاضی: داوطلبان معاف از آزمون بندهای چهار گانه ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری.

ماده دوم) نحوه ثبت نام

۱- متقاضی استفاده از هر یک از بندهای ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری (مصوب ۱۳۳۳) باید تقاضای خویش را به همراه مدارک لازم به یکی از کانونهای وکلای دادگستری مستقر در آخرین محل خدمت یا آخرین محل سکونت تقدیم و کانون وکلای دادگستری با ثبت تقاضا در مواعد معین، رسید به متقاضی ارائه می نماید.

۲- ثبت چند تقاضای همزمان و یا تکرار آن ممنوع است و تقاضای دوم به بعد بلااقدام باقی می ماند و در صورت احراز تقاضای مقدم، تقاضای ثبت شده موخر به دستور رییس کانون بایگانی می گردد مگر این که انصراف قطعی و تایید شده متقاضی از درخواست مقدم، ظرف مدت ده روز از تاریخ ابلاغ به متقاضی، به کانون تحویل و در دفتر کانون ثبت گردد.

۳- هزینه ثبت نام و انجام امور اداری هر دو سال یک بار توسط هیئت مدیره کانون مصوب و اطلاع رسانی می گردد.

۴- ثبت نام متقاضی غیرحضور است و متقاضی باید تقاضای خود را در سایت کانون های استانی ثبت و مدارک لازم را بارگزاری نمایند.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

- ۵- تمامی مدارک قبل از بارگذاری بایستی در دفترخانه اسناد رسمی مصدق گردد و اصول آن نیز بعد از پذیرش تقاضا به کانون تحویل شود.
- ۶- ثبت نام در هر سال دو مرحله در تیرماه و دی ماه هر سال انجام می گردد به تقاضای خارج از این فرجه، تا ابتدای فرجه بعدی، ترتیب اثر داده نمی شود.
- ۷- متقاضی باید در زمان ارائه تقاضا، مدارک مصدق مثبت آخرین محل خدمت و اقامت دائم خود را ضمیمه تقاضانامه خود نماید.
- ۸- تقاضای متقاضی خارج از محل اشتغال یا اقامت دائم به کانون سایر استانها ممنوع است و به این تقاضا ترتیب اثر داده نمی شود.
- ۹- ثبت تقاضای متقاضی قبل از قطع رابطه استخدامی نهادهای دولتی یا حاکمیتی و احراز آن ممنوع است که در این راستا لازم است استعلام کتبی از سامانه پایگاه اطلاعات کارکنان نظام اداری (پاکنا) را که حکایت از قطع رابطه استخدامی متقاضی باشد ضمیمه درخواست نماید.

ماده سوم) مدارک لازم

- ۱- متقاضی باید فرم تقاضانامه را با مفاد زیر، تکمیل و ارائه کنند:
  - ۱- مشخصات فردی متقاضی؛
  - ۲- نشانی محل اقامت؛
  - ۳- سوابق شغلی قبلی و حین تقاضا؛
  - ۴- تصریح به نداشتن پیشینه مؤثر و غیر مؤثر کیفری
  - ۵- تصریح به وجود یا فقدان هر نوع پرونده مفتوح کیفری در مراجع قضایی؛
  - ۶- تصریح به سلامت روان؛
  - ۷- تصریح به عدم اعتیاد به مواد مخدر، روان گردان و مسکر؛
  - ۸- تصریح به عدم اشتغال در شغل دولتیو سایر ارگانها و نهادهای مذکور در بند ۲ ماده ۱۰ لایحه استقلال
- ۲- متقاضی باید به همراه فرم تقاضانامه ضمایم زیر را ارسال نماید:
  - الف) تصویر مصدق کلیه صفحات شناسنامه و کارت ملی؛

شماره:

تاریخ:

پیوست:

- (ب) تصویر مصدق مدارک تحصیلی
(ج) تصویر مصدق حکم بازنشستگی
(د) تصویر مصدق احکام کارگزینی مثبت سوابق خدمتی
(ه) گواهی سلامت روان به تأیید پزشکی قانونی یا یکی از مراکز مشاوره مورد تأیید پزشکی قانونی؛
(و) فایل شفاف و واضح یک قطعه عکس پرسنلی.

ماده چهارم) تشکیل پرونده

- ۱- پس از ثبت نام بارگزاری مدارک لازم، کانون مبادرت به تشکیل پرونده نموده و در صورت کسری مدارک با ارسال نامه پستی نواقص را به متقاضی اعلام و با اعطاء فرجه ۱۰ روزه متقاضی موظف است مدارک ناقص را برطرف نموده و جهت درج در پرونده به کانون تحویل دهد.
- ۲- عدم رفع نقض در فرجه مقرر به منزله انصراف از ادامه روند تقاضای متقاضی است و پرونده به دستور رئیس کانون بایگانی می‌گردد.
- ۳- بایگانی شدن پرونده به جهت عدم رفع نواقص، مانع تقاضای مجدد متقاضی در فرجه های تعیینی بعدی نمی باشد.
- ۴- در هر مرحله متقاضی از تقاضای خود منصرف شود، با صدور دستور بایگانی پرونده، تاییدیه انصراف صادر و به متقاضی تحویل می‌گردد، بدیهی است در این صورت تقاضای مجدد پذیرفته نمی‌شود.

ماده پنجم) انجام استعلامات لازم

- ۱- با تشکیل پرونده به منظور احراز شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه بلافاصله استعلاماتی به شرح زیر با قید فرجه پاسخگویی از مراجع ذیربط انجام می‌گردد:
  - الف) استعلام از سایر کانونهای استانی مبنی بر احراز عدم تقاضای مقدم.
  - ب) استعلام از وزارت اطلاعات به منظور احراز شرایط قانونی مقرر در بندهای (د)، (ه)، و (و) ماده قانون کیفیت اخذ پروانه و کالت.
  - ج) استعلام از اداره کل سبکدلی و عفو و بخشودگی قوه قضاییه در خصوص سوابق کیفری.
  - د) استعلام از دانشگاه محل تحصیل به منظور احراز صحت مدارک تحصیلی

ه) استعلام از پزشکی قانونی به منظور احراز عدم اعتیاد و صحت روانی متقاضی
۲- کلیه استعلامات در مورد دارندگان پایه قضایی و کارکنان اداری قوه قضاییه حسب مورد از دادسرای انتظامی قضات، مرکز حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه، امور اداری و استخدامی قضات و کارکنان اداری و دادگستری کل استان آخرین محل خدمت آنان بعل می آید.

۳- استعلام سوابق خدمتی در مورد مشمولین بند (د) ماده ۸ لایحه استقلال از آخرین محل خدمت متقاضی انجام می گردد.

۴- در مورد دارندگان پایه قضایی متقاضی، چنانچه ظرف شش ماه از خاتمه خدمت قضایی، تقاضای پروانه و کالت نمایند، استعلام سوابق کیفری و عدم اعتیاد و صحت روانی به عمل نخواهد آمد و سایر استعلام‌های موضوع ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه، صرفاً از دادسرای انتظامی قضات صورت می گیرد.

۵- چنانچه مراجع ذی ربط مکلفند ظرف دو ماه به استعلام‌ها پاسخ ندهند. صدور پروانه و کالت و کارآموزی و کالت، با لحاظ شرایط دیگر بلامانع است.

۶- به منظور تسریع در ارائه پاسخ استعلامات، بجز استعلامات از مراجع قضایی و وزارت اطلاعات، تمامی مکاتبات تحویل متقاضی می گردد تا با پیگیری لازم و در فرجه مقرر که بیش از یک ماه نخواهد بود پاسخ را به دفتر کانون ارائه نماید.

ماده ششم) احراز شرایط

۱- پرونده متقاضی به منظور احراز شرایط موضوع بندهای الف و ب ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه، توسط اعضای کمیسیون متشکل از رئیس کانون، رئیس کمیسیون کارآموزی کانون، دادستان انتظامی کانون مورد بررسی واقع و نتیجه به رئیس کانون گزارش می شود.

۲- کمیسیون کمیسیون با تشکیل جلسات منظم وضعیت داوطلبان را بررسی می کند و حسب مورد با انجام مصاحبه با دستور تحقیق محلی یا استعلام از مراجع ذی صلاح و سایر روش های قانونی و شرعی، در مورد احراز شرایط مذکور، اظهار نظر می کند.

۳- چنانچه یکی از شرایط توسط کمیسیون محرز نگردید، تصمیم کمیسیون از طریق کانون به داوطلب ابلاغ می شود تا در فرجه مقرر نسبت به رفع مشکل اقدام و نهایتاً در صورت عدم رفع مشکل و یا عدم احراز شرایط، موضوع طی گزارشی به رئیس کانون اعلام می گردد.

۴- متقاضی الزاماً بایستی ۳۰ سال سابقه خدمت در دستگاههای دولتی و وابسته به دولت و نهادها و نیروهای مسلح داشته باشد و بازنشستگی زودتر از موعد به منزله فقدان سی سال خدمت است.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

- ۵- در راستای احراز ده سال متوالی یا پانزده سال متناوب سابقه خدمات قضائی و لااقل پنج سال ریاست یا عضویت دادگاه استعلامات لازم از قوه قضائیه بعمل می آید.
- ۶- در خصوص سلب صلاحیت قضائی متقاضی از مراجع انتظامی قضات استعلام لازم به عمل می آید.
- ۷- قید عبارت سلب صلاحیت در پاسخ استعلام از سوی مراجع انتظامی قضات ضروری است و قید عباراتی همچون عملکرد ضعیف و متوسط و امثال آن به منزله سلب صلاحیت نمی باشد.
- ۸- در صورتی که سلب صلاحیت متقاضی از سوی مراجع قانونی و قضایی مورد تردید باشد، درخواست روگرفت مصدق رای کمیسیون صلاحیت انجام و عدم ارسال رای کمیسیون به منزله صلاحیت متقاضی است.
- ۹- صدور هر نوع رای محکومیت کیفری از مراجع قضایی در خصوص متقاضی با هر درجه مجازات، مادامی که موجبات سلب شرایط قانونی برای صدور پروانه و کالت را فراهم نکند، به منزله سلب صلاحیت قضایی نیست.
- ۱۰- نمایندگان مجلس شورای اسلامی با گذراندن یک دوره کامل نمایندگی که دارای لیسانس قضائی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالی از حوزه علمیه قم و ۵ سال سابقه کار قضائی در محاکم باشند احراز شرایط بر عهده کانون و کلا است.
- ۱۱- سابقه مدیریت دفاتر مراجع قضایی به منزله سابقه خدمت حقوقی نیست و بایستی حکم کارگزینی با درج سوابق قضایی و حقوقی باشد.
- ۱۲- سوابق خدمات حقوقی قبل از دریافت مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته‌های حقوق یا فقه و مبانی حقوق اسلامی و یا سطح دو و بالاتر از دروس حوزوی به منزله سابقه محسوب نمی شود.
- ۱۳- چنانچه متقاضی روحانی باشد، سوابق صلاحیت از دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت استعلام می گردد.
- ۱۴- در صورتی که شبهه ای در خصوص احراز صلاحیت محل خدمت متقاضی وجود داشته باشد موضوع از سازمان استخدام کشوری و یا وزارت کشور استعلام می گردد.
- ۱۵- بازنشسته شدن از سازمان دولتی ملاک عمل در پذیرش تقاضای متقاضی است فلذا چنانچه محل خدمت متقاضی در اثنای خدمت به بخش خصوصی واگذار گردد، مدت خدمت انجام شده جزو خدمت دولتی محسوب نمی گردد.
- ۱۶- شهرداری و موسسات وابسته به آن وفق ماده ۸۴ قانون شهرداری دارای شخصیت حقوقی مستقل بوده و با لحاظ قانون تشکیلات وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور تعیین بودجه و نحوه تامین آن بر عهده شوراها بوده و در صورت ضرورت دولت

نسبت به اعطای کمک به شهرداری ها اقدام می نماید بنابراین شهرداری موسسه و نهاد عمومی غیر دولتی و مستقل است و بازنشستگان شهرداری و موسسات تابعه نمی توانند داوطلب معاف از آزمون را ندارند.

۱۷- مخالفت وزارت اطلاعات با صدور پروانه برای متقاضی ملاک عمل در رد پذیرش تقاضا محسوب است چنانچه بعد از رد تقاضا، موافقت آن وزارت جلب گردد، تقاضا مجددا در کانون بررسی می شود.

ماده هفتم) پذیرش و صدور پروانه

- ۱- فاصله ثبت نام تا طرح موضوع در هیئت مدیره به منظور رد یا قبول تقاضا نباید از شش ماه بیشتر باشد.
- ۲- پروانه کارآموزی و وکالت برای افرادی صادر می شود که علاوه بر دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته های حقوق یا فقه و مبانی حقوق اسلامی و یا سطح دو و بالاتر از دروس حوزوی، دارای شرایط مقرر در ماده ۲ قانون کیفیت اخذ پروانه و فاقد موانع مقرر در ۱۰ لایحه استقلال باشند.
- ۳- پس از پذیرش تقاضا در هیئت مدیره، محل اشتغال نیز وفق مقررات تعیین می گردد.
- ۴- مستندا به صورت جلسه هیئت مدیره در قبول تقاضا پروانه وکالت یا کارآموزی صادر می گردد.
- ۵- پس از حاضر شدن پروانه وکالت و قبل از تسلیم به متقاضی، مشارالیه باید در حضور ریاست کانون و لااقل دو نفر از اعضاء هیئت مدیره سوگند یاد کند و ذیل صورت مجلس و سوگندنامه را امضاء و اصل آن را به منظور درج در پرونده پرسنلی تحویل کانون نماید.
- ۶- متقاضی بایستی قبل از تحویل پروانه تعهد نامه مبنی بر انجام امور معاضدتی و یا تسخیری را وفق مقررات مربوطه امضاء نماید و اصل آن را به منظور درج در پرونده پرسنلی تحویل کانون نماید.
- ۷- پروانه وکالت پس از ادای سوگند و یا صدور گواهی اتمام دوره کارآموزی و موفقیت در آن، امضای ذیل سوگندنامه و تعهدنامه به انجام معاضدت قضایی اعطا می شود.
- ۸- امضای پروانه وکالت دادگستری بر عهده رئیس کانون مربوط است و پس از انجام تحلیف، پروانه به وکیل تحویل می شود.
- ۹- تمدید پروانه وکالت در طول کارآموزی و وکالت بر عهده رییس و یا نائب رییس کانون خواهد بود.
- ۱۰- عدم پذیرش تقاضای متقاضی با ذکر علت و دلیل خاص و به تصریح در متن صورت جلسه هیئت مدیره درج و به متقاضی به صورت حضوری ابلاغ می گردد. عدم مراجعه مانع ابلاغ نبوده و وفق مقررات ماده ۸۵ آیین نامه اجرایی لایحه استقلال، تحویل ابلاغنامه به اداره پست، ابلاغ محسوب می گردد.

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۱۱- متقاضی ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ اعتراض خویش را به صورت مکتوب به دادگاه انتظامی قضات تحویل می نماید.
۱۲- کانون با دریافت اعتراض از سوی دفتر دادگاه عالی انتظامی قضات، ظرف ۱۰ روز پس از وصول نامه داداه عالی انتظامی قضات، ضمن پاسخ به اعتراض معترض، اصل پرونده را پس از برگ شماری و در پاکت درب بسته به دادگاه عالی انتظامی قضات ارسال می نماید.

۱۳- چنانچه به هر علت اعتراض متقاضی قبول و تصمیم متخذ هیئت مدیره کانون به موجب حکم دادگاه انتظامی نقض گردد، کانون مکلف است بلافاصله در اولین جلسه هیئت مدیره که کمتر از ۲۰ روز نباشد، موضوع را مطرح و وفق مفاد رای صادره اتخاذ تصمیم نماید.

۱۴- رای صادره از سوی دادگاه عالی انتظامی قضات در پذیرش اعتراض به منزله الزام کانون به صدور پروانه نیست و هیئت مدیره مجدداً در خصوص داشتن سایر شرایط (به جز شرایطی که قبلاً مورد رد تقاضا گردیده و توس دادگاه عالی انتظامی قضات بلاوجه شناخته شده) تحقیق و تصمیم مقتضی اتخاذ می نماید.

۱۵- تصمیم مقتضی پس از ابلاغ به شیوه قانونی مذکور در این دستورالعمل از سوی متقاضی قابل اعتراض خواهد بود.

ماده هشتم) کارآموزی و انتفاء

- ۱- پس از تحویل پروانه کارآموزی، دوره کارآموزی متقاضی آغاز می گردد.
- ۲- مدت دوره‌های سه گانه مذکور در ماده ۵۴ آیین نامه اجرایی در خصوص متقاضیان به نصف کاهش می یابد.
- ۳- متقاضی که دارای دانشنامه لیسانس بوده و دو سال سابقه خدمات قضائی داشته باشند از انجام دوره کارآموزی معاف می باشند و با پذیرش تقاضا و طی تشریفات، پروانه و کالت به نام وی صادر و تحویل می گردد.
- ۴- در کلیه مواردی که تصمیم هیئت مدیره یا دادگاه انتظامی، ابطال پروانه کارآموزی است و همچنین در مورد انصراف کارآموز یا اقدامی که به منزله انصراف است، صدور پروانه مجدد کارآموزی برای کلیه کارآموزان مشمول این آیین نامه منوط به شرکت در آزمون ورودی و قبولی در آن و احراز شرایط قانونی است.
- ۵- چنانچه پذیرش تقاضا بر اساس عدم وصول پاسخ استعلام در فرجه قانونی بوده و پاسخ استعلام‌ها در هر مرحله واصل و مشعر بر فقدان یکی از شرایط قانونی صدور پروانه و کالت یا کارآموزی باشد، پروانه و کالت یا کارآموزی ظرف حداکثر یک ماه به حکم دادگاه انتظامی در صورت احراز باطل می شود.
- ۶- سایر امور کارآموزی متقاضی و انتفاء آن تابع مقررات دستورالعمل کارآموزی است

ماده نهم) تمرکز و فعالیت

- ۱- تعیین محل اشتغال به وکالت در حوزه های قضائی هر استان به تصمیم هیات مدیره در زمان تصویب تقاضا و صدور پروانه وکالت یا کارآموزی انجام می شود.
  - ۲- تعیین آخرین محل اشتغال سه سال آخر خدمت متقاضی بعنوان حوزه اشتغال ممنوع است.
  - ۳- تاسیس دفتر به هر عنوان و همکاری با وکلای دادگستری در مدت سه سال از تاریخ اخذ پروانه کارآموزی یا وکالت با هر اسم و عنوان ولو به منظور مشاوره ممنوع است و متخلف به مراجع انتظامی معرفی خواهد شد.
  - ۴- با اجازه کانون وکلای متبوع، وکالت از خویشاوندان تدرجه سوم از شمول محدودیت فعالیت مستثنی است .
  - ۵- کارآموزان وکالت قبل از اخذ پروانه وکالت حق وکالت در دعاوی که مرجع تجدیدنظر از احکام آنها دیوان عالی کشور می باشد را ندارند.
  - ۶- متقاضیانی که دارای رتبه قضایی بوده‌اند به مدت سه سال در آخرین محل خدمت خود حق وکالت نخواهند داشت.
  - ۷- انتقال حوزه محل اشتغال متقاضی به حوزه آخرین محل اشتغال تا سه سال از آغاز کارآموزی و یا دریافت پروانه وکالت ممنوع است.
  - ۸- انتقال به آخرین حوزه محل خدمت منوط به احراز عدم قبول وکالت در دوران ممنوعیت و عدم تمرکز و تاسیس دفتر از سوی متقاضی در دو سال قبل از تقاضا است. در صورت احراز تخلف موضوع با اعلام تخلف از سوی رئیس کانون به دادسرای انتظامی ارجاع می گردد.
  - ۹- کارآموزان وکالت در دوران کارآموزی باید حسن اخلاق و رفتار داشته باشند و نمی توانند به شغل دیگری که منافعی با حیثیت و شئون وکالت است اشتغال ورزند.
- سایر مسائل پیرامون نقل و انتقال و کارآموزی تابع مقررات دستور العمل های مربوطه خواهد بود.